

Ni la sal que té Cardona
 ni tota la que al mar hi há,
 's poden may compará
 ab la sal d' aquesta dona
 qu' encara está... per salá.

Continua la farsa

Ja s' ha fet la divina gracial
Ja tenim diputats nous de trinca per un
parell d' anys més.

¡Veyám si Espanya com á nació, allarga tant
temps!

De tots modos, los diputats ara elegits serán los
que sens dupte li estendrán lo testament, lo que no
deixa de ser un gran honor per la familia.

Com ja era previst, las eleccions actuals que tant
havia cacarejat lo ministre de la Governació que se-
rian un modelo de sinceritat, han sigut un modelo
de trampas y fulleries.

Alli ahont el poble no hi ha prés part, ha succe-
hit lo de costum, la maquina electoral ha marxat
tota sola. Alli ahont el pais, més ò menos s' ha in-
teressat en la elecció, alli se li ha falsejat escandalo-
sament la voluntat, se li han robat els vots.

En dos punts principals d' Espanya la gent s' ha
prés la molestia d' anar á votar y en tots dos punts
lo robo gubernatiu s' ha consumat y las autoritats
han sigut las detentoras del dret del poble y las fal-
sificadoras de sa legitima voluntat.

Com siga que en lo sistema representatiu la font
de tota soberania y l' origen de tot poder arrencan de
la legitimitat del sufragi, las autoritats, lo govern,
lo poder responsable s' han posat fora de la lley;
han demostrat que la anarquia comensa á dalt y que
la representació y l' poder que ostentan, son tan ile-
gitims que sols s' basan en la farsa y en la mentida.

Son los dos punts citats Barcelona y Bilbao,
los dos centres qu' enclouhen la vida de la nació.

A Bilbao, la candidatura genuinament popular de
'ls socialistas, ha sigut enfonzada iniquament per la
pressió oficial aliada ab los poderosos recursos de 'ls
negreros bilbains.

En quan á Barcelona... Barcelona mereix párrafo
apart.

*
**

Malgrat los desesperats esforços del caciquisme
que s' ha valgut de recursos sense nóm. Malgrat lo
retrahiment de un important núcleo del catalanisme;
los del *tot ó res*. Malgrat per fi, la aclapament del
cos electoral que sols en una minima part s' ha
atreuit á surtir de casa, Barcelona ha demostrat gal-
lardament lo que desde aquestas planas hem sostin-
gut un sens fi de vegadas, aixó es; que 'l poble
catalá ja no 's preocupa de política. Aquí no hi ha
més que 'l catalanisme y la questió social.

La *Marsellesa* y 'ls *Segadors*, son las dugas notas
que més falagueras vibran en las orelles de nostra
gent. Tot lo demés,

¡inclús la marxa real!
es... música celestial.

*
**

La jornada del diumenje ha causat gran sensació,
més que sensació estupefacció, en las esferas del
Gobern.

Acostumats enllá del Ebro á calificar de *cuatro*
locos als catalanistas; creguts de que no més prac-
ticavan la doctrina de la *patria chica* mitja dotzena

de *barbamechs*, la sotregada del diumenje 'ls ha dei-
xat estabornits.

A Madrid y al resto d' Espanya s' ha sapigut, en-
care que 'l Govern hagi procurat amagar ho y cap
periodich ho hagi dit, s' ha sapigut que la candida-
tura regionalista va recullir diumenje á Barcelona
més de deu mil vots.

Y adverteixis qu' aquest dato no es adquirit á la
babalá, sino arrencat de l' escrutini parcial portat á
cap diumenje mateix á la nit, en los cassinos que 'l
caciquisme té establerts á Barcelona. Tant, que la
suma total de 'ls vots catalanistas deixá frets y tre-
molosos als cap-pares del caciquisme local.

Després de la candidatura catalanista, la republi-
cana es la que segueix en ordre de sufragis. Ab la
circunstancia de que, segons el radicalisme de 'ls
candidats, los vots son més numerosos, per lo
qual la major votació va emportársela en Lerroux
com á premi, sens dupte, de sa valenta y enérgica
campanya á favor de la revissió del procés de Mont-
juica.

Aixis com los catalanistas se 'n han emportat
darrera seu á la classe mitja, 'ls candidats republi-
cans radicalíssims se 'n han endut al proletariat,
demostrantse ab aixó lo que avans déyam. A Cata-
lunya, tota la moixiganga madrilenya, ab la ficció
de 'ls dos partits turnants no 'ns refreda ni 'ns calen-
ta. Aquí no 'ns preocupém mes que de cambiar lo
sistema polítich los regionalistas y lo sistema social
los trevalladors.

*
**

Pero... (aquest pero es tristíssim) los datos de la e-
lecció veritable, que son los que deixém dits, han
sigut alterats y avuy en l' escrutini 's demostrará ab
quina audacia lo Govern valguentse del caciquisme
y fent pam y pipa á las promesas del ministre Moret,
's permet falsificar la voluntat popular.

Guanyadors los quatre candidats regionalistas y
tres de 'ls republicans, quedava demostrat que Bar-
celona no vol entendres per res ab Madrid ni ab la
monarquia.

Per aquest motiu, los mateixos que torbavan lo
lo meeting del Nou Retiro ab un escamot de gent
mercenaria, que diumenje mateix feyan trencar ur-
nas, llogavan pinxos y organisavan rodas de burots
y escombriayres y feyan assessinar á la gent honra-
da, aquets mateixos cacichs que son lo més asquerós
de 'ls borróns qu' estém soportant, probarán d'
alterar xifras, falsificar actas, estrafer firmas y colo-
car aixís, per art de *birli birloque*, en los primers
llochs del escrutini qu' avuy 's portará á cap, los que
figuravan en últim lloch de 'ls que foren elegits (?)
diumenje, gracias á las mil y una farsas de la co-
media electoral.

Barcelona ha demostrat cumplidament que no es
centralista ni monárquica y 'ls cacichs y 'l Govern
s' han empenyat en sostenir lo contrari. Veyám quin
dia tocarán las conseqüencias d' aquesta mixtifica-
ció.

Y no sería estrany qu' aquestas conseqüencias
fossin terribles!

RAMON BERENGUER

EVA AL NATURAL

Curs de geografia femenina

LLISSÓ VI

L' Amèrica vàm dir qu' era demunt del cós femení, la part que comprèn los *brassos*, *antebrassos*, *mans* y *dits*.

L' Amèrica femenina comprèn dos parts, per l' istil que hi há al mon dugas Amèricas... La diferencia es que aquí en lloch de Nort y Mitj-día, dreta y esquerra tenim.

Los dos *continents*, comensan en lo vehinatje de 'ls pits, units al t'onch per un itsme de rodonejats perfils.

Per damunt té 'l nóm de *muscle* y per sota, un clot ombriu ó vall de «sota l' aixella» amaga sos tresors mil.

En eixa vall joganera —imatje del *Paradis*— s' hi cullen las... pessigollas, producte grat y exquisit que fa rendir las femellas y als mascles fa engelosir...

També aquí 's cria la planta del *safrá*, producte rich que fa d' eixa vall ombrívola un verdader Potossi....

Seguint avall, vé un terreno rodó, tornejat, macís qu' es lo bras: lo dret es Méjich y 'l de la esquerra, 'l Brasil.

¡Regións totas dugas bellas, de paissatjes atractius, que son lo millor d' Amèrica y del món lo més bonich.

Després, las regións de 'ls *colzes* se 'ns presentan ab los nóms de Chile la de la dreta, y Perú á l' altre cantó ¡aquí veuréu, oh deixeples! eixos clotets seductors que impresos demunt de 'ls *co zes* ab las cisells del Amor tenen de Chile la gracia, ¡valen un Perú tots dos!

Pel camí de Costa-Rica descendim avall y som per la esquerra á l' Argentina per la dreta, al Equador.

Lo Paraguay y Bolivia s' extenen per los contorns del *brasset* rosat y mórbid, ben tornejat y grassó, fins que 'ns aturém al itsme de Panamá, lloch preciós que porta 'l nom de *munyeca* y qu' atreu als miradors per la esbeltés y elegancia de son contorn primorós.

Luego vé la *má* petita, de *diets* engrescadors, de blanca pell satinada y de grassonets contorns. Son las *mons*, lo Nort-Amèrica ó siga Estats de la Unió y las seus estats autònoms son los *ditets* seductors que, com federal República, s' extenen per tot lo món y per tot arreu arriuan y 's deixan sentir per tot, ja ab productes de sa industria —puig son grans trevalladors— ja ab sas *unglas* tan crescudas que fan la pó á las nacions.

Fixeuvos, volguts deixeples, que 'ls Estats-Units del Nort ó las *mons*, son utilíssims perquè treballan per tots y son en la terra y dona la més activa región.

Mes notéu també, que á voltas, executan vils accions clavant l' *ungla* y donant llenya —com la Espanya, per dissort, pot ensenyarne las probas— puig fent de *nas*, ara poch, van atiparla de *béssas* deixantla com un *pebrot*.

D' Amèrica á Oceania s' ha de passar un gran mar. Demunt del cos de la dona, tot s' arregla fent un salt.

Saltém donchs desde las *unglas* als *pernills*, y aixís som ja en territori oceánich ¡bona terra y millor tall!

Desde lo bestiar de ploma fins al anyell y al marrá, es la *cuixa* la més rica y sabrosa de las parts...

Igual passa ab la femella

puig la *cuixa*, ja se sab qu' es la región més molsuda, la de toch més flonje y suau: molt més, si com nostre *mapa*, las té... superabundants.

Aquí es Australia, *senyores*, aquell continent prehuat que fa la vergonya als altres per lo espléndit y arrogant.

Vehí de las regións foscas del «*Paradis terrenal*,» per sa robustés encanta, per sos paissatjes atrau.

Vé abaix lo *genoll*, un' isla de ratllas dolsas y suaus y allí comensa la *cama*, la dels contorns perfilats, xamosa com Filipinas, sobretot la part central ó diguém la *pantorrilla* qu' ab son superb modelat recorda la hermosa flora d' aquell país plé d' encants...

Comensa ab noble elegancia sota 'l *genoll*; va pujant superbament y extenentse com un poema de carn, dibuixa dolsa baixada ¡baixadeta de 'ls pecats! fins al *turmell* fragilíssim esbelt, lleuger, insinuant....

Vora l' itsme del *turme!!* Deu llensá una munió d' islas —l' arxipelach de 'ls *peuhets*— que son la cosa més rica...

¡Grassos, pulidets, bufons y menuts, sembla mentida que cápigan sos *ditets* —cóm si diguéssim las islas— dintre del graciós contorn d' unas menudas botinas que, més que per cossos grans, van ferlas per calsar ninas...

Aquí acaba oyents amats Oceania y la part física; l' altra setmana entrarem dintre la dona política.

Lo catedrático
M. RIUSECH.

(SEGUIRÁ)

LA TOMASA
TOT PIPANT...

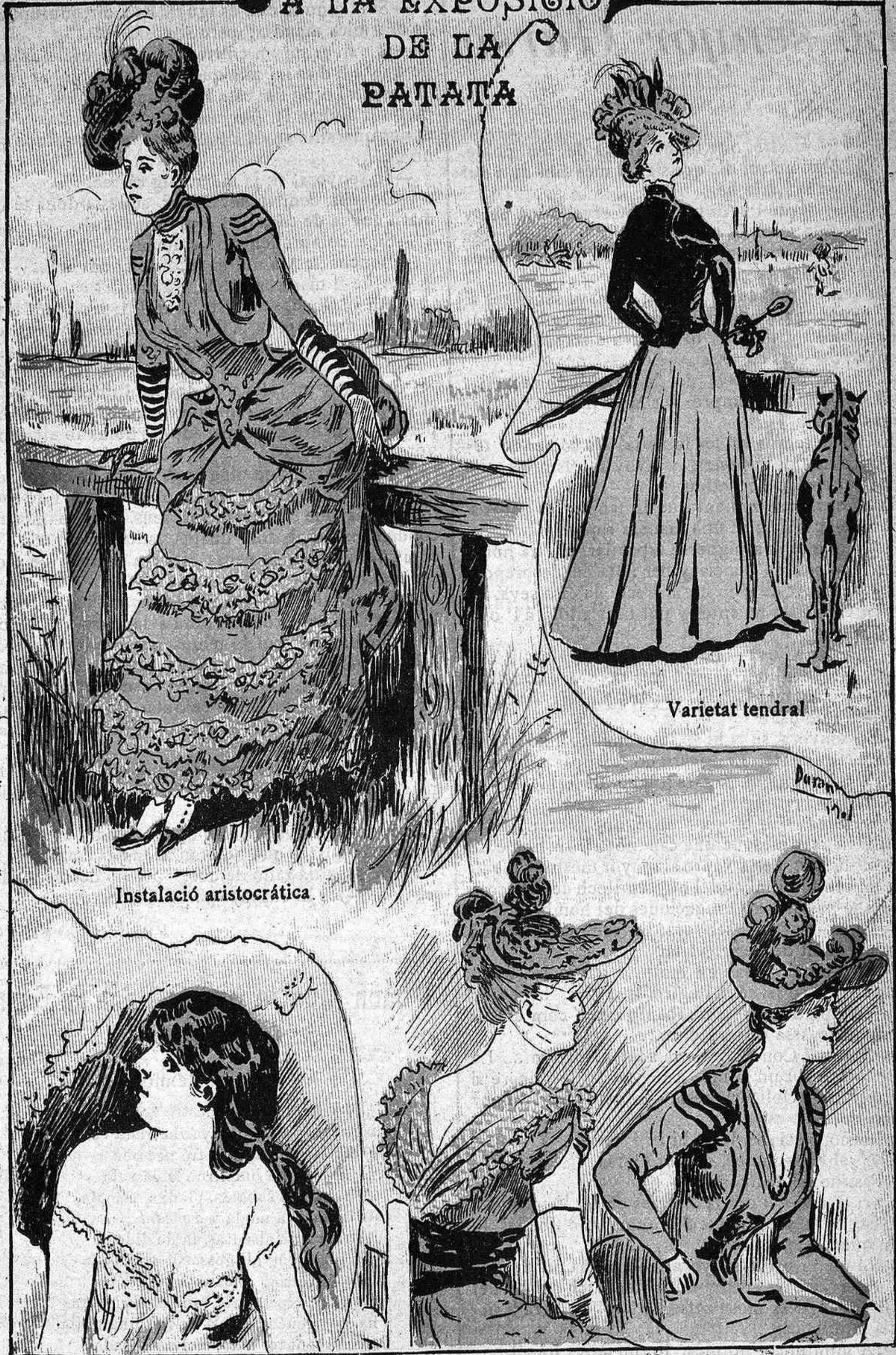
—¿Com se fá?
—T' ho explicaré
Aplicas á la boquilla
aqueixos llabiets en flor
y... ¡la pipas!

Mentres que lo seu marit
pren un polvo ab la querida
ella esperant y adorant
¡fuma ab pipa!

—M' esplico perfectament
aquest capritxo de 'ls mascles
y comprench perque 'ls fan goig
las pipadas.

À LA EXPOSICIÓ DE LA PATATA

Instalació aristocràtica

Varietat tendral

Presentació al natural

Varietats grilladas

Durán
1901

Lo senyor Garsa

Es lo mestre que té més noys del seu poble. Aixó no vol dir que siga 'l més sabi ni 'l qu' ensenya més bé.

Vingué desde l' Ampurdá á Cervelldú á peu y ensenyant la seba. D' aquí li acudí l' idea lluminosa de posarse á mestre d' ensenyansa, com jo demá també 'm puch posá á rellotjer.

Me sembla qu' encara 'l veig. Anava sense res al cap, vestia una levita color de pernil, vella, tacada y descusada, y als peus hi portava unas sabatas que li reyan per tots costats.

Si no 's recomenava per la seva indumentaria, 's feya agradable empró per la seva palica ab las donas.

En poch temps va fer forrolla. Va comensar te- nint costura de *caganers*, y avuy tè 'ls noys més grans y ríchs de Cervelldú.

Dels regalos solzament que li han fet los pares s' ha amoblat la casa d' una manera riquíssima.

Es lo que té 'l sapiguense espavilar. Hi ha home qu' es un pou de ciencia y per falta de desprendiment se mort de fam en un recó de casa seva. Lo senyor Garsa ho ha entés y pot tirar pilota á l' olla tots los dias.

—Miri, Sr. Garsa— li diu una mare á qui l' ex- cés d' estimació pel seu fill li fá perdre 'l coneixement. Al meu nen li fá fer ganxos y ell, ja 's veu ab cor de fer noms.

—Si, senyora, si; ja hi havia atinat ab aixó. Avuy mateix lo mudaré. Li donaré un cartipás nou pera que no 's confongui. Ja farà 'l favor de ferme enviar los quartos quan li vingui be.

—Sr. Garsa— li diu un' altra, que 's creu que 'l seu fill llegeix més be que cap notari. L' home de casa m' ha dit: Ves á veure al senyor mestre y dígalí que 'm sembla á mí que 'l noy, en lloch del «Narro» podria jo passar las «Obligaciones del hombre».

—Te molta rahó, senyora. Lo seu marit ne deu sapiguer molt de llegir, vritat?

—No es que 'n sábiga molt.... gayre bé no 'n sab gens; pero si sent llegir als altres, hi entén molt en sábiguer dir si 'n saben ó no. Y com qu' ell al noy lo repassa tots los dias....

—¡Naturall Coneix qu' está adelantadíssim.... Lo seu marit es tot un home. Aquesta tarde donaré al seu fill las «Obligaciones». ¿Ja sab quant valen? Cinch ralets.

—Bueno, está bé. Ja 'ls hi fará portar. Y moltas gracias ¿eh? passihó bé, senyor Garsa.

—Passihó bé, senyora,

—Sr. Garsa— li diu la de mes enllá. Veig que 'l noy está molt adelantat... Sab sumar molt bé ja. Jo m' hi quedo embabiecada.

—No me 'n parli, senyora. Temps ha qu' ho es- tich observant. Ne sortirá un matemátich del hú del seu fill, si segueix mostrantse tant aplicat. Ara 'l po- saré á multiplicar.

—¿A multiplicar no més? Jo 'm creya que 'l po- saria á fer reglas de tres... ¡Ay! Potser hi dit una bestiesa ¿Qu' es més, multiplicar ó fer reglas de tres?

—Si fá ó no fá casi es igual. Es a dir, multiplicar es una mica menos... pero si vosté vol ..

—Si, si. A mí 'm convè que fassi reglas de tres perque ja li diré jo: com que tenim establiment ¿sab? Y després, prop de casa hi viu una vehina que de motiu li diuhen la *Garróns* ¿sab? qu' es una dona d' uns quaranta anys, alta, grossa, y més peluda qu' un os...

—Si, senyora, si; ja me 'n faig cárrech.

—Donchs, com li deya, sab? aquesta dona té un marit que fá de camálich y es un gandul...

—Sí, sí comprench perfectament.

—Donchs.... Ara no 'm recordo ahont era...

—A ne 'l marit camálich y gandul.

—¡Ah si! Donchs aquesta te un fill, molt més ton- to que 'l meu y ja 'n fá de reglas de tres; y tots los dias se mofa del meu noy, perque no 'n fá encare.

—Está bé. No vull que 'l seu fill siga menos. De- má que portí un ralet y li donaré llibreta nova. Y al propi temps, aixó requereix augment de mesada, perque m' hauré d' ocupar moltas horas ab ell, sen- yora, moltas horas....

Y 'l Sr Garsa, que ningú sab ahont ha cursat los estudis, pero que te un fetje més gros que 'l de tots los llonsas que li envian los seus fills, se mostra condescendent ab tots quants van a consultarlo. Y com que li va bé, no pensa, per ara cambiar de pro- cediment.

A las nou del dematí obra la classe, y á las onze la tanca. Per las tardes, l' obra á las tres y la tanca á las cinch: comptant lo temps qu' emplea en con- sultas y visitas que l' ocupan continuament, los deixebles del Sr. Garsa venen á donar una hora de lliadó diaria. Aixó sense comptar los dias que van á confesar y á fer brenars, qu' aquestos son dias perduts completament.

Diuhen tots los mestres d' estudi que 's moren de gana. No es pas vritat. Lo Sr. Garsa es una escepció de la regla.

Aixó si; los noys que van al seu estudi, ne surten molts més burros que no eran avans d' entrarhi.

Per la senzilla rahó de que,—per no desmentir lo seu nom,—los hi ensenya *garsas* per perdius.

FRANCISCO SISA

A mon ilustre amich Odón de Buen

SONET

“Home de molts oficis”...

Cónech un infelís mestre de escola
que per poguers' guanyar la trista vida
treballa apesarat, sens fré ni mida
y ni aixis logra omplirne la cassola.

Afayta, cús sabatas, planxa, esmola,
cotillas fa á la moda y á *medido*;
enterra, canta absoltas, fa de dida,
frega plats y n' als gossos don la bola.

Sab fé versos, romansos y xaradas
y cartas y expedients, també escripturas
y hasta arrenca caixals dalt d' una taula.
Pues, sabent tot aixó, moltas vegadas
de la má, pren lo pá de las criaturas
que sempre hi solen dú quan van á l' aula

A. BRUGUÉS.

A UNA BACALLANERA

Bacallanera hermosa,
simpática, elegant y capritxosa,
encant, admiració, eterna alegria,
dels *boulevards* (?) d'allà la Boqueria;
en tant que 'l bacallá ab destresa esqueixas,
escolta del meu cor las tristas queixas:

De la última Quaresma,
que vaig pel mon sens' esma.
D'ensá que 'ls teus ulls grossos
van penetrarme fins el moll dels ossos
que 'm sento prop del cor, com dos espinas
la llum radiant de tas hermosas ninas.

T' estimo, sí, y per xó la calma m' roba,
el foch d' amor que dintre 'l meu pit cova;
t' estimo y m' entristeixo
é interiorment, pots creurer que 'm *fregeixo*.

Ja ho veus; y tot per tú ¡mala negada!
perque ets la més *salada*,
la més encantadora y la més *fresco*,
per qui 'l meu cor tan mal-ferit s' engresca.

Sinó que vaji á Plassa
el jove que presumi de més trassa,
y miri en sa carrera,
si veu en lloch una bacallanera
que al foch de sa mirada,
la sang li deixi tota evaporada.

Per més que busqui y corri,
qu' avans el mon s' ensorri
si 'n trova, com tu, un' altra tan bonica,
qu' encanti y mati á un hom' de mica en mica.

Inútil; es en va tota esperança,
sisquera 's pot trobar ab tú, semblansa,
per xó, infelis de mi, de dia en dia,
'm *seco* igual que ta mercaderia
y al veurer qu' envers mi, la mort avansa
brandant lo seu *tallant* y la *balansa*,
compreneh que dintre poch, si no dissipas
el foch que m' has causat, trauré las *tripas*.

M. CARBÓ D' ALSINA.

GAZETA DIPLOMATICA

Enamorat lo duch de Guissa de la primcesa
Gonzaga, volía renunciar á tots els beneficis del ar-
quebisbat de Reims que li oferían, mentres pogués
casarse ab ella.

— Miréu bé lo que féu, li deya Richelieu: teniu
quatrecentas mil lliuras de renda que las voléu llen-
sar per una dona.... ¡Quants y quants tirarian qua-
trecentas mil donas pera obtenir eixa renda.

* *

Passava 'l gran Condé per un poblet de mala
mort, y al presentarse l' arcalde, encarregat de ferli
una arenga, li digué:

— Senyor, prou podria pronunciarvos un discurs
d' hora y mitja, pero 'l suprimiré si prometéu con-
seguir pera 'l poble la dispensa del pago de la con-
tribució de guerra.

— Concedit desd' are, respongué satisfet aquell
gran diplomátich.

* *

Els célebres diplomátichs Bourlevais y Theverin
que s' havían enriquit durant lo regnat del *Rey Sol*,
varen disputarse tant fortament que 'l segón digué
al primer:

— Recordat que has sigut lo meu lacayo. |

— No me 'n amago, respongué aquell; pro si tú
haguéssis sigut lacayo meu, encare m' enllustrarias
las botas.

* *

Deya 'l gran canceller Baçon:

— Els homes egoistas, son capassos de calar foch
á la casa del vehi, per poguense ferrar un ou.

PEPET DEL CARRIL.

EN LAS BODAS DEL AMICH J. M.

Volgut amich; quan t' arribi,
aquesta al alcans dels ulls,
ja t' haurás posat al gremi,
sens temensa als seus esculls.

Valent vas per vida nova,
camí avant, dolent ó bo;
y sens que manis la orquesta,
ballarás segons lo só.

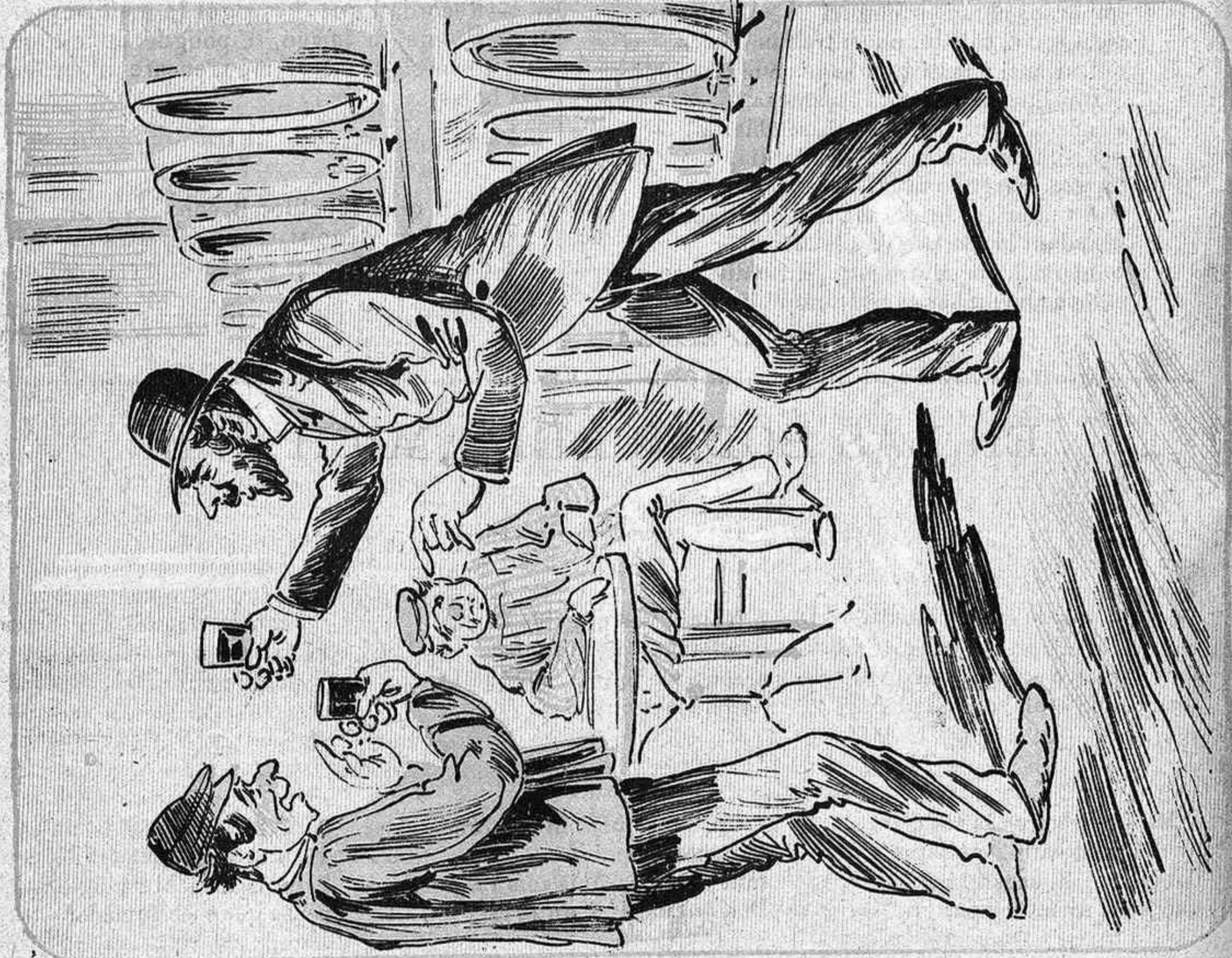
Segueix, donchs, sens deturarte
ni fixarte en cols ni naps;
y que 't guardi Deu de didas,
com un' altre que tu 'n saps.

Me fas saber en la teva,
que ab gust carregas la creu;
donchs si t' hi cansas, reposa,
que jo no soch Cirineu.

Tot será que t' hi conformis,
y segueixis satisfet;
tant es que risquis com rasquis;
Deu te guard' d' un ja está fet.

Ja n' hi ha prou: Sols un encárrech
y aquet si que 'm surt del cor:
Si en la festa hi ha cigarros,
pensa que soch fumador.

BATANER DE MANLLEU.

Per assegurar la seva elecció, el senyó Xeringuilla s'ha gastat el dot de la dona comprant vots a quatre duros y predicant per las tabernas del districte.

Mentres elle, la senyora Layonor feya lo mateix a la plissa, ab las marmaneyras, las sigronayras y els que s'hi guardan els ou.

—¡Victoria, Rodriguez, victorial Ja lo has sentit: el desrotinio marca cinco votos veinte y tres votos para el adictol...

—¡Recontral ¡Pero si no han entrado mas que diez y cinco votadores entre barrenderos y burots!

Alguns interventors varen fer els ulls grossos a cambi d' un apat suculent y una bona mona.

TEATROS

NOVETATS

Ha continuat l'èxit del sens rival Frégoli, explotant lo passatemp que ab lo titol de *Eidorado* serveix pera demostrar sas incomprendibles aptituds, tenint la gran condició de que per no ferse pesat hi fá molts días certas innovacions, que com fillas d'ell, resultan tan acertadas com artísticas.

L' *Ape* que estrená la setmana passada, calificantla de ser l'atracció més notable de son repertori, no 'ns ha fet la ilusió que ell se creya á causa de que en gran part ja la coneixiam per no ser altra cosa que la parodia musical *Doroteo*, representada per ell mateix en los teatros Gran-Via y Catalunya (Eldorado)

Al transformarla de titol la ha innovada ab certas variacions y trossos musicals de óperas modernas, entre ellas de *La Bohème*, que foren molt celebradas.

L' *Ape* en resum, es un dels treballs més extraordinaris de 'n Frégoli, pero no es lo de més novetat.

Pera la setmana entrant prepara son benefici, que tant per lo programa escullit com per las simpatias que te logradas, creyém que aquet espayós teatro, resultarà petit.

CATALUNYA (Eldorado)

Res hi ha hagut de novetat á no ser lo benefici del Sr. Gil que 's veje regularment concorregut (no del modo qu'esperavam) y que no representá cap obra nova.

Pera demá está anunciát lo de la simpática tiple Srta. Taberner, ab dos estrenos.

Preveyém un notable plé

TIVOLI

Dimars passat, ab regular concurrencia, tingué lloch lo benefici del director Sr. Talavera, que posá conegudas obras en que ha demostrat son talent.

Com á *plat* extraordinari, *presenà* la *resurrecció* de *Los estanqueros aéreos* ahont lo malográt Arderius hi havia fet de las sevras en sos bons temps...

Apesar de ser obra tan antiga, tant lo beneficiat com lo Sr. Angeles, hí sentirén molts aplausos.

Pera demá se prepara lo benefici de la tiple senyoreta Marti.

TIVOLI

CONCERTS D' EUTERPE

Conforme manifestarem, dilluns próxim festivitát de la Pasqua, la llorejada Societat Coral «Euterpe» de Clavé, donará lo concert de inauguració de la present temporada, baix la direcció de son nou mestre D. Sebastiá Rafart.

Com es de suposar, (ja que 's tracta del concert de inauguració) se cantarà la *Invocación á Euterpe* y además de dita inspirada composició de Clavé, figuran en lo escullit programa, de dit malográt mestre, lo coro *Los contrabandistas*; la pastorel-la *Las flors de Maig* y los rigodóns bèlichs *Los neis dels almogàvers*; aixís com *Salut als cantors* de Thomás; *A la musa catalana* de Cosme Ribera; *Las cansóns del Mas* de Mercé Tusell; *La Cassa* (estreno) de Gounod y *Las flors de la Vall* de Goula; y com á pessas pera orquesta sola, una *serenata* pera instruments de corda de Delormes; *L' invitación á li valse* de Weber y la sempre aplaudida *Marcha triunfal* del are Director de la Societat, Sr. Rufart.

Lo programa á nostre entendre es escullidíssim, per lo que es de creurer que lo públich que tant favoreix als dignes hereus de la obra de Clavé, 'ls recompensará sos sacrificis ab sa proverbial asistencia.

GRAN-VIA

Paca la planchadora sarsuela estrenada en lo benefici del Sr. Royo, no siguié del agrado del públich y per aixó ab molt acert per part de la Empresa, ha sigut retirada.

S' ha verificat també lo benefici de la xamosa tiple Sra. Sanchez ab l'estreno (segons los cartells) de *Ramullete nacional*, habent resultat ser lo conegut *Bouquet nacional*, es á dir sols lo cambi de titol.

Per aquesta novetat (sic) no hi havia necessitat d'anunciarse com á estreno.

Pera demá s' anuncia lo benefici del genérich senyor Güell, (Ricardo) que preveyém tindrà nn plé, donadas las justas simpatias que te logradas.

Entre lo escullit programa que anuncia, hi figura l'estreno de una sarsuela titulada *Don T. ncredo* en que surtirá en escena un novillo.

Pera las próximas festas de diumenje y dilluns s' anuncian las últimas funcions de la temporada, ja que pera final de l'altra setmana está en portas un nou espectacle que ha sigut la admiració d'alguns públichs de Fransa.

La setmana entrant serém més extensos

UN CÓMICH RETIRAT.

A o o o

Sé que fas corre pe 'l poble
ab una barra molt doble
noya, que t' he demanat,
y que m' has dat una pota,
que jamay cap més xicota
á mi m' havia donat.

Com saps bé, aixó es tot mentida
puig que jo, may en ma vida,
he pensat un fet semblant
per xó es (y no t' enganyo)
lo motiu que molt ho estranyo
que tú te 'n alabis tant.

Com que de barra 'n tens molta,
y ets també tant poca solta,
que ho diguis ningú 'n fa cás,
per xó jo entre mi dich, (brama
que per més qu' alsis la cama
fins al cel no hi pujarás).

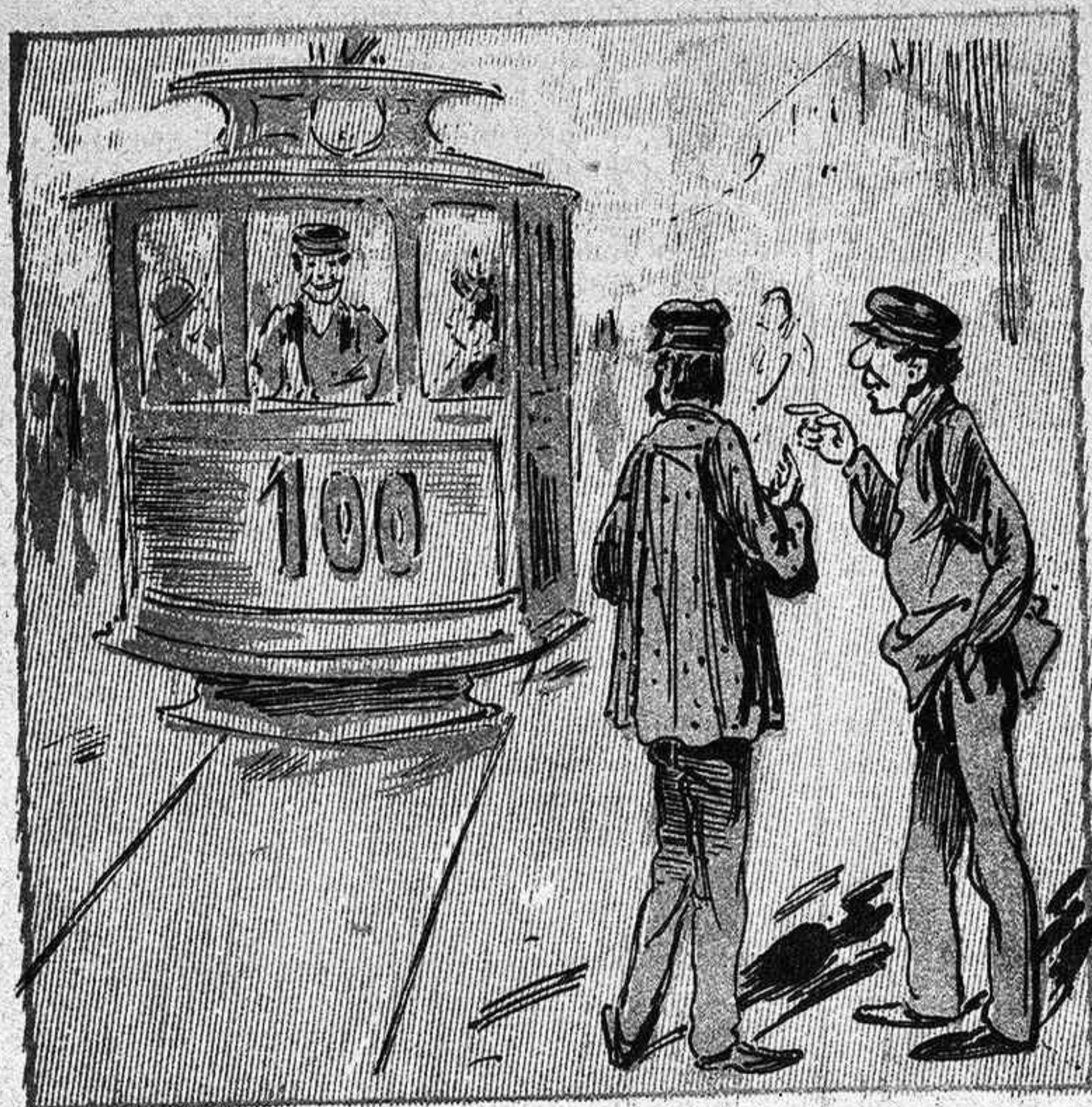
Prou saps que vaig darte un mico
que per decencia, no esplico
ja que tots ho van sentí,
sent aixís, fora ignorancia
y no tinguis l' arrogancia
de que tu 'm vas planta á mi.

Ab aixó com que tens culpa
no busquis are disculpa...
ni 'm vinguis á besá 'ls peus
y guárdaten be, patosa,
perque ab tu, dona mocosa,
jo ja hi fet trenta tres creus.

Fesho tot, tal com t' esplico
si no vols rebre altre mico
igual que 'l que 't vaig doná,
ó sinó; si ets tant trafica,
no un mico, 't daré una mica...
de morro de bacallá.

GRATACÓS.

LA TOMASA REBALLS

—El Xato 'ns m'ira y riu.
—Ja sabs perquè, Titus. Es per la rifada que 'ns ha fet son amo á tots els esquirols plantantnos al carrer.

Aquesta noya, pel Ma'g cada dia 'n reb un raig.

—Yo he votado siete cops...
—Jo tres á cada puesto.

Un elector de bona fè,
víctima d' un *tupinasso*
esgarriat

Campanadas

Los xascarrillos é incidents cómichs á que va donar peu la elecció del diumenje son numerosos, comensant per lo president de secció que fugi després de trencar l' urna y li trencaren las costellas en correspondencia y acabant per l' elector de *camama* que no 's recordava del seu apellido matern.

Entre 'ls incidents que 'm van fer més gracia, hi ha lo de la dona que 's presentá á votar en nom del seu marit, alegant que com aquest estava en lo llit malalt venia á depositar lo seu sufragi.

—Pero dona, li van dir... ¿No veyeu que 'l vot es personal? Si no vota 'l vostre marit en persona, ningú pot votar per ell.

—¿Ni la seva dona propia?

—Per propia que sigui!

Per fi, aquella muller fidel va retirar-se entre las riallas de 'ls interventors, pero no sense exclamar avans de marxar:

—Ja ho diu l' home de casa, qu' aixó de las eleccions son cofis y mofis

Y tenia rahó la dona. Si á má vé, lo vot d' aquell honrat malalt va suplantar-lo algún brétol pagat pe 'l caci quisme.

Qué més natural que l' hagués exercit la seva costella en lloch d' una persona extranya y falsificant-lo per més senyas.

Ja que votan 'ls morts y 'ls personatjes inventats, be podrian votar las donas de carn y ossos, en representació del seus marits.

L' únich de 'ls candidats que no s' ha sapigut encare quants vots ha tret, ha sigut l' aprofitat periodista don Enrich d' Espinosa.

Dihuen las malas llenguas que no n' ha obtingut ni un .. ¡Malaguanyat gasto de proclamas y candidaturas!

Y es més de sentir fracás, perque la modestia d' aquell home m encantava.

Presentarse aixis ab las mans á la butxaca sense interventors, ni agents electorals, sense cap classe de treball preparatori, es altament hermós.

Lo *Noy de Tona* un any tingué 90 vots casi més que 'ls romeristas, pero l' Enriquet Espinosa ni aixó; es altament vergonyós!

A no ser que 'ns preparés una sorpresa per avuy, dia del escrutini ¡Qui sab si avuy se 'ns despenjará ab una votació més nutrida que la del mateix Maristany!

Seria just, per qué de vots legals tants n' haurá tingut l' un com l' altre.

Aquest dias han corregut pe 'ls periódichs unas declaraciones que s' atribuixen á lord Salisbury, lo primer ministre inglés, en las que aquest fulano fa constar que la guerra del Transvaal era 'l resultat de una llarga conspiració que tenian urdida 'ls boers contra Inglaterra.

Aquesta impúdica mentida acredita, que 'ls homes d' Estat inglesos—que fins ara tothom 'ls tenia per serios—donan quinze y ratlla als més embusteros politichs espanyols.

Fins lo mateix Romero Rebledo, al llegir las declaraciones de 'n Salisbury haurá dit pe 'l seu *coletó*.

—Aquest mestre *Salisbury*
's veu que no s' hi encaparra
en mentir pel descusit...
¡casi, casi 'm guanya á barra!

Una *jugarreta* electoral de 'ls catalanistas que té molta gracia.

Va comensar á funcionar una roda de més d' una dotzena d' infelissos que votavan la candidatura oficial en nom dels morts, ausents, vehins inventats, com per exemple, els dels números 25 á 58 del carrer de Sagristans, ahont las casas arriuan no més que fins al 12.

Pero hi va haver un interventor catalanista que va ser molt llest més llest que 'ls cabessillas de la roda.

Aquest interventor era d' un dels colegis de Santa Catarina y va donarse manya per conquistar á un dels roders y ferli cantar els noms baix los quals votarian á la secció en que ell intervenia.

Un cop sapiguts els noms, va procurar que fossin avisats els propietaris auténtichs dels mateixos, venint alguns á votar desseguida.

Els interventors d' oposició quedaren sobre avis y al poch temps va compareixer un dels roders.

—¿Com se diu vosté?

—¿Jo? Pau R. .

—Pau R. . ha ja votat.

El roder es torná groch vert, blau, y tocá 'l dos ab por de que no li toquessin la esquena.

Entrá un altre roder.

—¿Qui es vosté? ..

—Jo soch, Joseph B. .

—Donchs, Deu l' hagi perdonat. En Joseph B. . fa un any y mitj qu' es mort,

El roder també tocá retirada perque no l' enviessin á fer companyia á n' en Joseph B. .

Tercer roder.

—¿El nom de vosté?

—Anton R. .

—¿Pot acreditar la seva personalitat?

— *Hombre*, á mi m' han dit que 'm deya Anton R. .

Desde aquet moment la roda va quedar desfeta y els roders van retirar-se ab la cúa entre camas, malehint las rodas y á qui las va inventar.

Un cos electoral *sui generis* es el del poble de *Sanchez-Pérez* provincia de Badajóz.

En dita població los electors reunits á la plassa van dir que no votarian si no 'ls davan diners.

A més d' aixó, 's negaren á deixar votar á ningú si no pagava.

De manera que ni votavan ni deixavan votar si no hi havia *moma*.

Per un cos electoral aixis fassin lo favor de dirme si no es ben malaguanyat lo sufragi universal.

A eixa gent, en lloch de concedirlos vots, haurian d' haverlos concedit un pa de tres lliuras á cada un, perqué callessin y prescindir d' ells en absolut.

L' altre día á Málaga dos marits ab sas corresponents mullers estavan fent un dia de camp, quan de improvis haventse suscitat disputas entre 'ls matrimonis las esposas van declarar als seus respectius *usufructuaris* que desde aquell instant 's declaravan en *huelga*.

Y en efecte van anarsen totas cremadas y á horas d' are encara no han comparegut en los domicilis conjugals.

¡Aixis m' agradan las donas, decididas!

Van dir *huelga y huelga* han fet.

No se sab si 'ls marits han contractat *esquirolas*.

Pero lo que si 's pot assegurar, es que las *huelguistas*, si 's volen mantenir, haurán de treballar á ratos perduts encara que sigui d' *amagatotis*.

Una família de baturros de Saragossa va comprar un traspunti a casa un drapayre y un cop arriats al seu domicili van desferlo a fi d'extendre la palla per poguer dormir'hi tots y quina no seria sa sorpresa quan trobaren entafurats en lo traspunti fins a sis mil duros en or.

A la quenta, lo traspunti en quèstió, havia pertenescut a un usurer y aquest amagava allí lo producte de sas rapacitats

Fins aquí los periódichs que donan la noticia, pero no sé perquè 'm sembla que 's tracta d'una guatlla com una casa. O sino veyém'ho

¿Quant pesa un traspunti ordinari?... ¿Una arroba y mitja? dugas?...

Donchs a n' aquestas dugas afegim'hi 17 kilos y mitj que pesan os 6 000 duros en or, de lo qual resulta que 'l traspunti era mascle, puig pesava aprop de un quintar.

Y ahont s'ha vist que un traspunti de un quintar no cridi l'atenció de la família del usurer y del drapayre

Bé deya aquell que 'ls que fan diaris quan no poden posarhi vritats los omplen de mentidas.

Pero al menos se las pensessin millor!

Nostre estimat colaborador Don Bonaventura Ramén tol ha conseguit en lo certamen literari convocat per la Societat Protectora d'Animals y Plantas lo premi de la Infanta Isabel, per un treball literari, hermós com tots los seus.

Celebrém com a propi 'l triomf d'aquest amich de LA TOMASA y li doném la enhorabona més complerta

Una forastera arribá a Madrit per las festas de Sant Isidro, y al sortir de la estació confiá un cistell de llangonissas que duya a un desconegut.

Aquest, aprofitá la primera ocasió per escapulirse junt ab lo cistell

Desesperació de la fo astera. En lo mateix cistell de las llangonissas hi portava las joyas.

Sort que 'l lladre sigué honrat (?) y li torná 'l cistell junt ab las joyas

En quant a las llangonissas... *volaverunt.*

La corrida donada diumenje últim a la Plassa de toros de la Barceloneta, sigué un éxit com 'ls que acostuma a recullir tan sovint la empresa Armengol y Muntaner.

Aná la corrida a carrech de las senyoretas toreras y no cal di que alcansaren un plé a vessar, que obtingueren grans aplausos per sa serenitat y valentia y que refermaren un cop més las simpatias que tenen conquistadas.

Tan en la mort de 'ls seus novillos, com en banderillas y en lo capeig a l'almón l'Angelita y Rosita 's feren aplaudir per sos entusiastas.

Al final de la lidia del últim novillo, una colla de toreros expontanis 's llensá al redondel y algú de 'ls *capitalis* as hauria pagat cara sa temeritat, a no haver sigut per la sanch freda y valor del *Gordito*, que s'agatá a las banjas de la fiera y no va deixarla anar, fins que li clavá la puntilla.

Convindria que las autoritats fessin cumplir los reglaments é impedissin l'aixalabament de quatre beneyts qu'algún dia pagarán molt ca a sa temeritat.

Per diumenje próxim, s'anuncia una corrida per la quadrilla de joves cordobesos a qual frente hi figuran, en *Conejito Chico* y en *Mojinito*.

No s'pot negar que la Empresa 's desvetlla pera presentar novetats.

Pera lo diumenje (dia 26 del corrent, festivitad de *Pasqua granada*, tindrà lloch en lo *Centre Catalunya* (Foment, n.º 48, Barriada de S. Martí) una extraordinaria funció composta de lo monòlech *En set ciencias* los estrenos de las sarsuelas *Mel y Fel* y *Eclipse de Lluna* original de nostre antich colaborador en Joaquim Borrrell ab música del Sr. Moncalp y además la tan celebrada de Colomer y Fando *Lo somni de la Ignocencia*

Després de la funció y en obsequi a las senyoretas, hi haurá *Ball de Societat*.

SECCIO TELEGRAFICA

(Servey particular adelantat — pe 'l *fil especial* de LA TOMASA — qu'encare ningú may no li ha trencat)

A CAL ESCORREGUT, 19 — A tres quarts de quinze. Aixó va mal. Entre tots dos hém lograt quatre vots. Duptém d'arribar a la mitja dotzena. Pitjor pe 'ls interventors. Tampoch cobrarán el duro promés. ¿Qué deurá dir en Romero de la Bleda quan ho sápigam?... Deurá dir com nosaltres; *Que espantosa soledad!*

VILABAIXA y PUIGASPRE.

A CAL ENSARRONAT, 19 — A l' hora de la engallinada. Quinze mil duros guanyats escanyant obrers 'm costan las eleccions fins are. Y tot per treure un parell de cents vots. Els interventors m'han trahit y 'ls agents m'han estafat. ¡Adeu *Paraiso* de 'ls meus somnis! ¡Adeu discursos que pensava *prennunciar*... quan tingués bona *prennunciació*! Soch un sabatot y 'm retiró a la vida privada. Sobre tot, aixó de la *pultiuga* es massa car

RAMÓN REGANYOSA.

A CAL ABURRIT, 19 — A l' hora de... ¡llestos...! Derrotat a sis puestos y esbotzat per set bandes, aixó ja es massa... ¡Me caso ab Kant. Un filósop com jo, un esguerra-crias republicanas com jo, quedarse sense acta...! Qué ingrát es el govern! ¡Y el país qué ingrát! Fins l'apellido 'm traheix; *Sil Melón* me dich y no *saló* ó no surto per en lloch. Me retiró a la vida privada. Tiraré discursos al noy que també ha sigut derrotat per en *Monjeta*.

CO AU SAL-MELÓN.

CORRESPONDENCIA

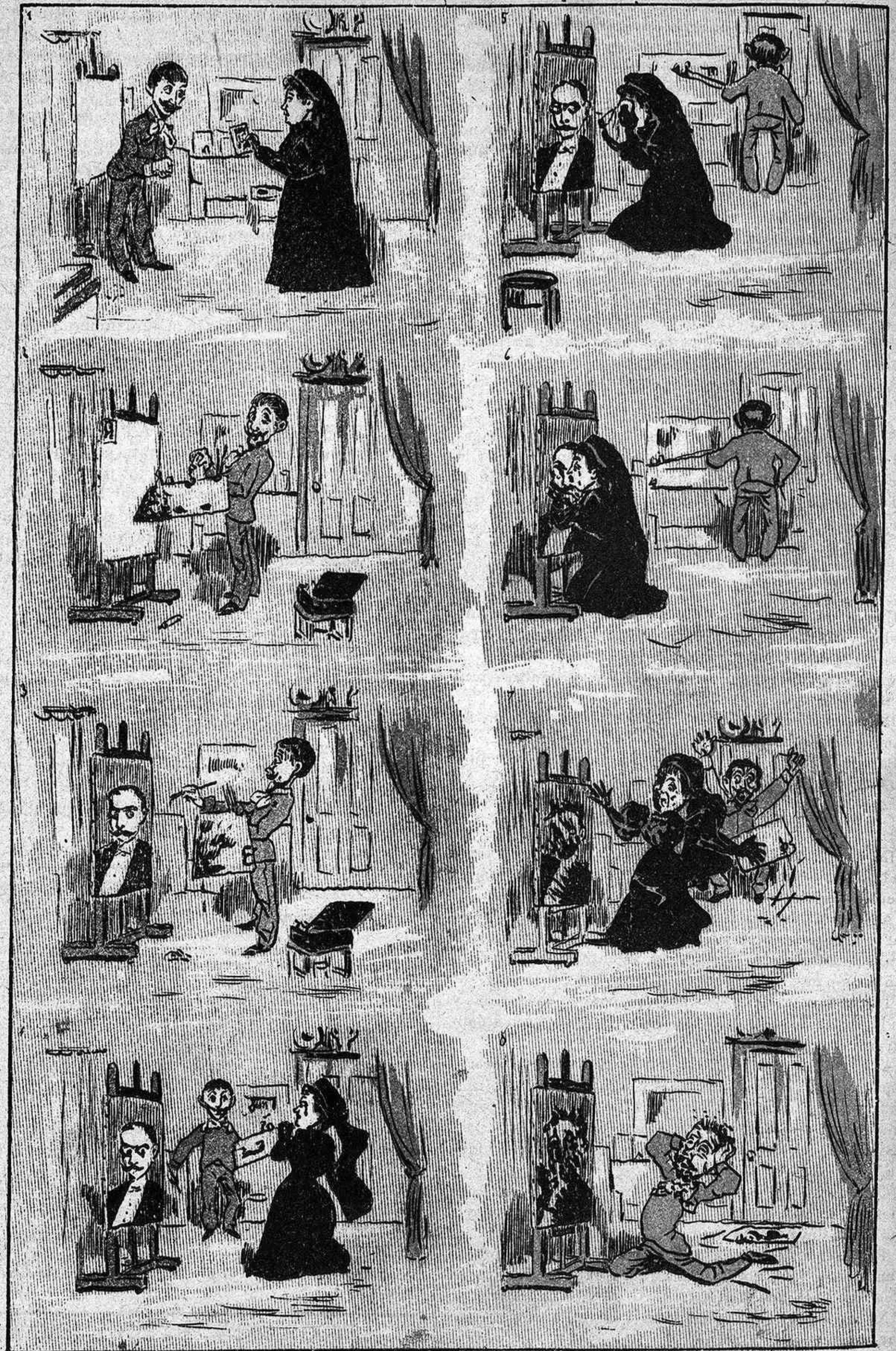
Quimet de las coplas. Molt bé xicot y gracias, s'aprofi tará — *B. Farcosa* L'assumpto es epigramá ich y m'ani ria si tingués un final més rodó. — *I. Soler* Va bé, gracias. — *Mr. Joan Espill.* De las tres, sols me quedo ab la titu ada A. Los epigramas tenen poca punta y la llarga té bastants defectes. — *R. Homedes Mundo.* Home e tudíhi; fixis en lo qu' escrihuen altres y veurá qu' aixó qu' envia vosté no son versos. Me sab greu rebutjarlo tantas vegadas — *Joan Tomás Biscamps.* Anirán y gracias — *J. Balaguer* Aceptat — *Un que a Deu prega.* Prégülli que li dongui més inspiració, porque aixó qu' envia no va ni ab rodas — *Ramón Amorós* Li aconsello igual oració qu' al seu antecessor — *M. Matabroca.* El felicito per l'idea. Se publicará. — *Rampells* Si li haig de ser franch, cap de ls dos me resulta. — *Joseph M. Mallafre.* 'M quedo la més curta. Las otras no van

Advertim als nostres colaboradors que envihin l'original dins d'un sobre obert ó tallat de las puntas. Els de fora, basta que franquejin ab un *quart* de centim y 'ls de dins ab un sello de *a perr grande*. Enviant'ho ab un sobre tancat com a carta y sello de 15 centims hi perden ells y nosaltres. Al sobre posin el titol ORIGINALS IMPREMPA.

LITOGRAFIA BARCELONESA

6, CARRER DE SANT RAMÓN, 6

LA VIUDA Y LO PINTOR

Aquí 's demostra job lector!
ab gráfichs experiments
que ser excelent pintor
pot dar fama y pot dar or
... t'f'le sans inconvenients!